

Panelákové legionelózy v Praze

ZDEŇKA JÁGROVÁ a MATĚJ ČERMÁK

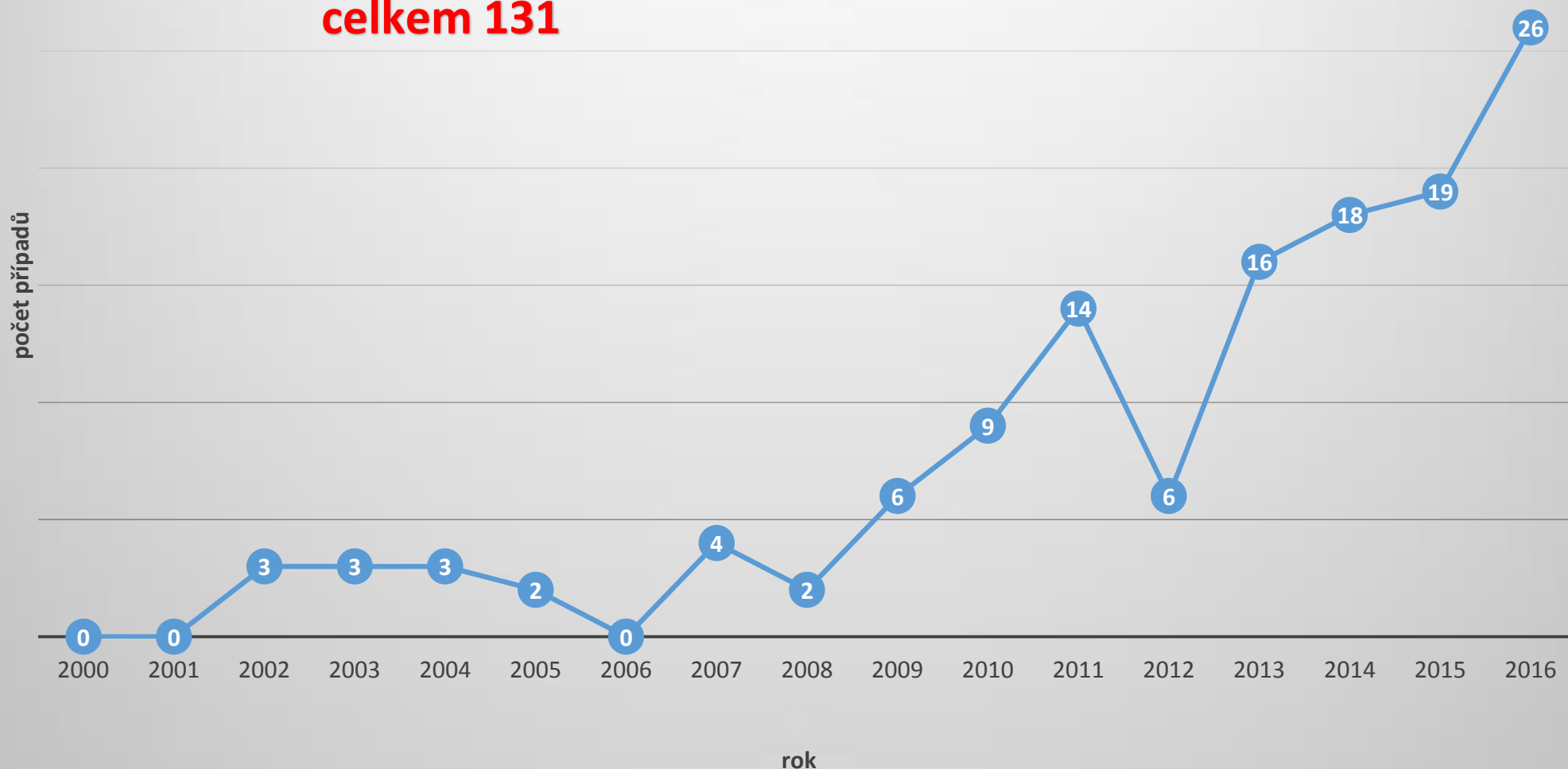
Pardubice 16.5.2017

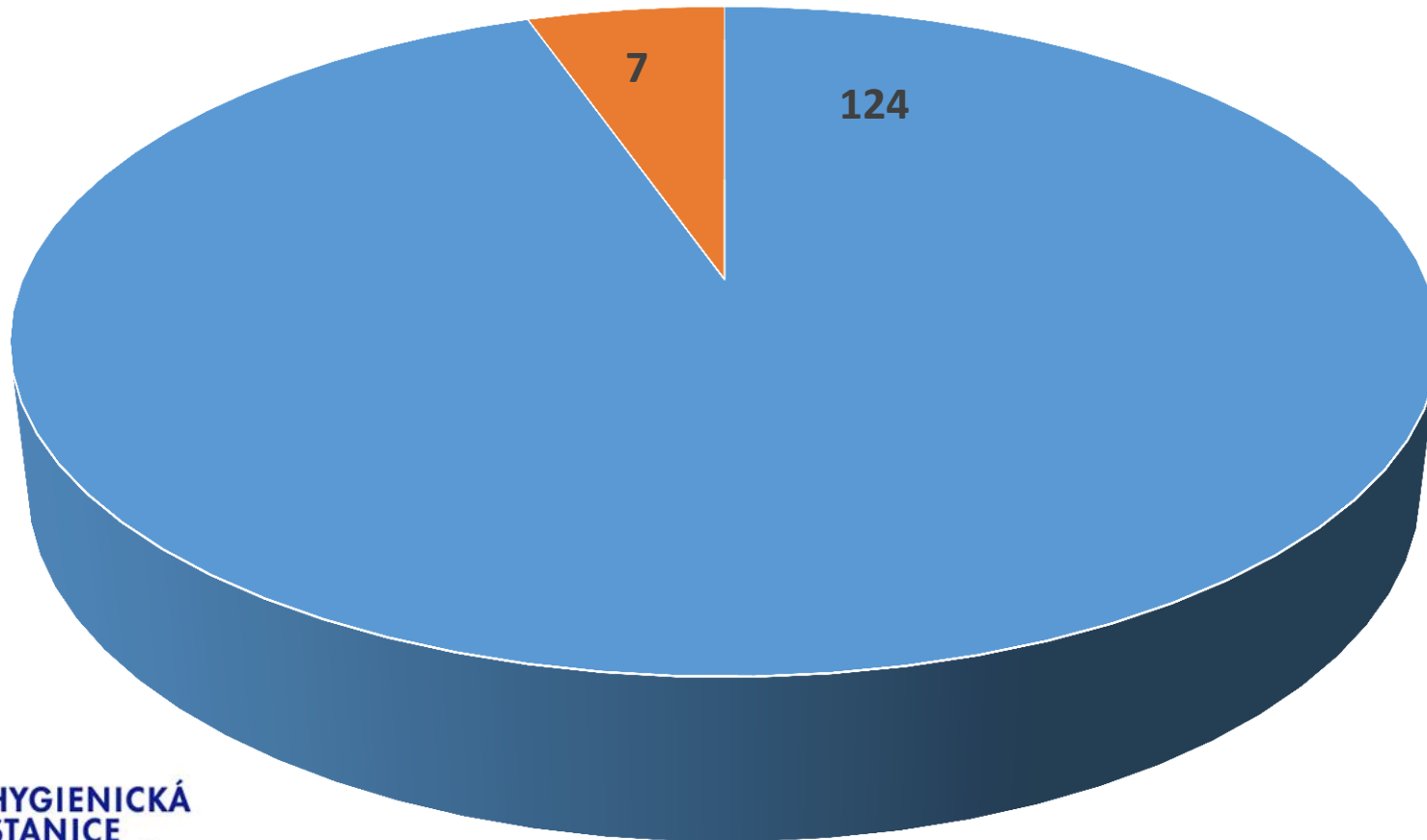
HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Hlášené legionelózy v Praze v letech 2000-2016 (epidat)

celkem 131

PŘÍPADY LEGIONELÓZ S MOLEKUKÁRNĚ IDENTIFIKOVANÝM ZDROJEM NÁKAZY Z PROSTŘEDÍ

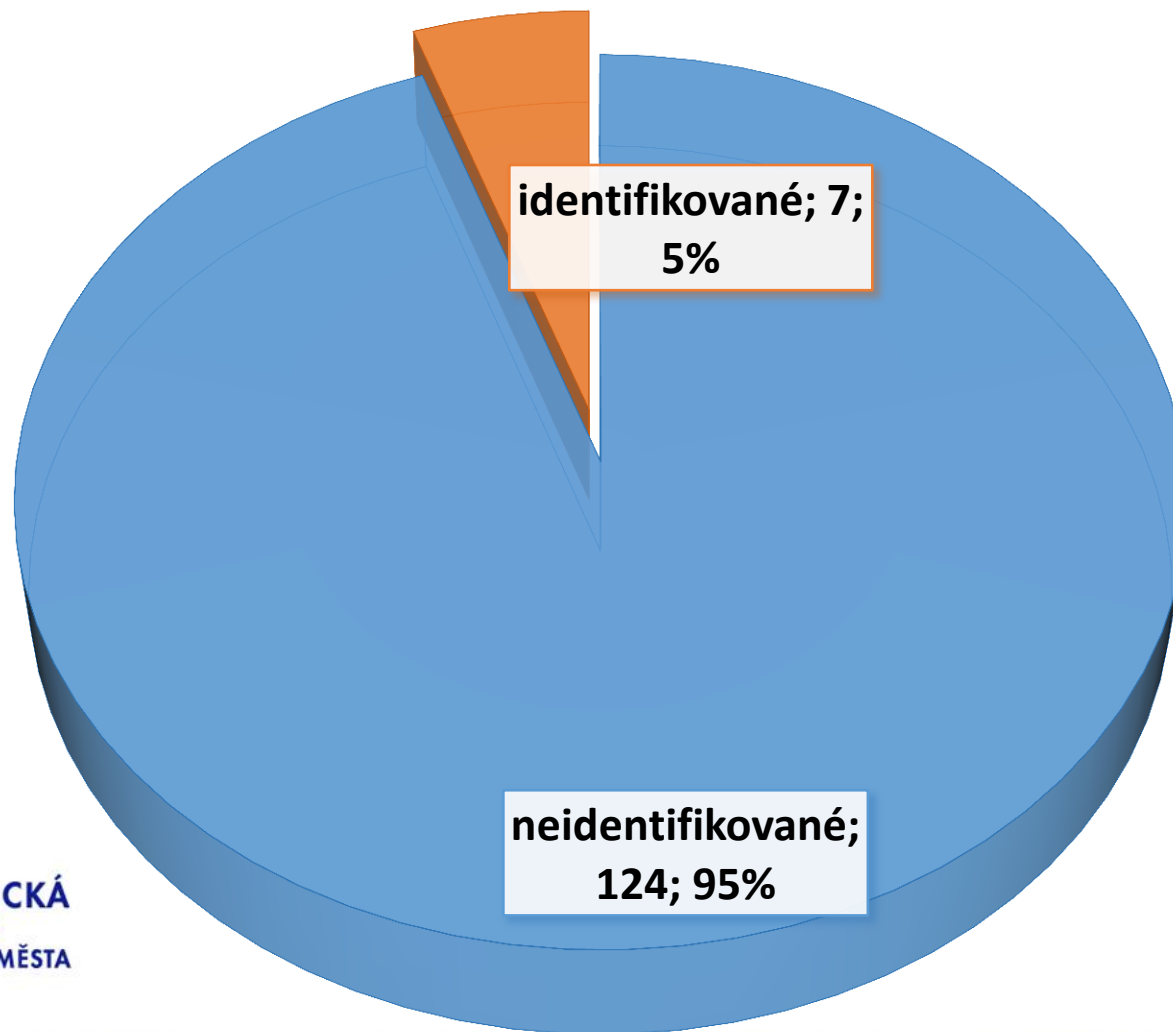

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

■ neidentifikované

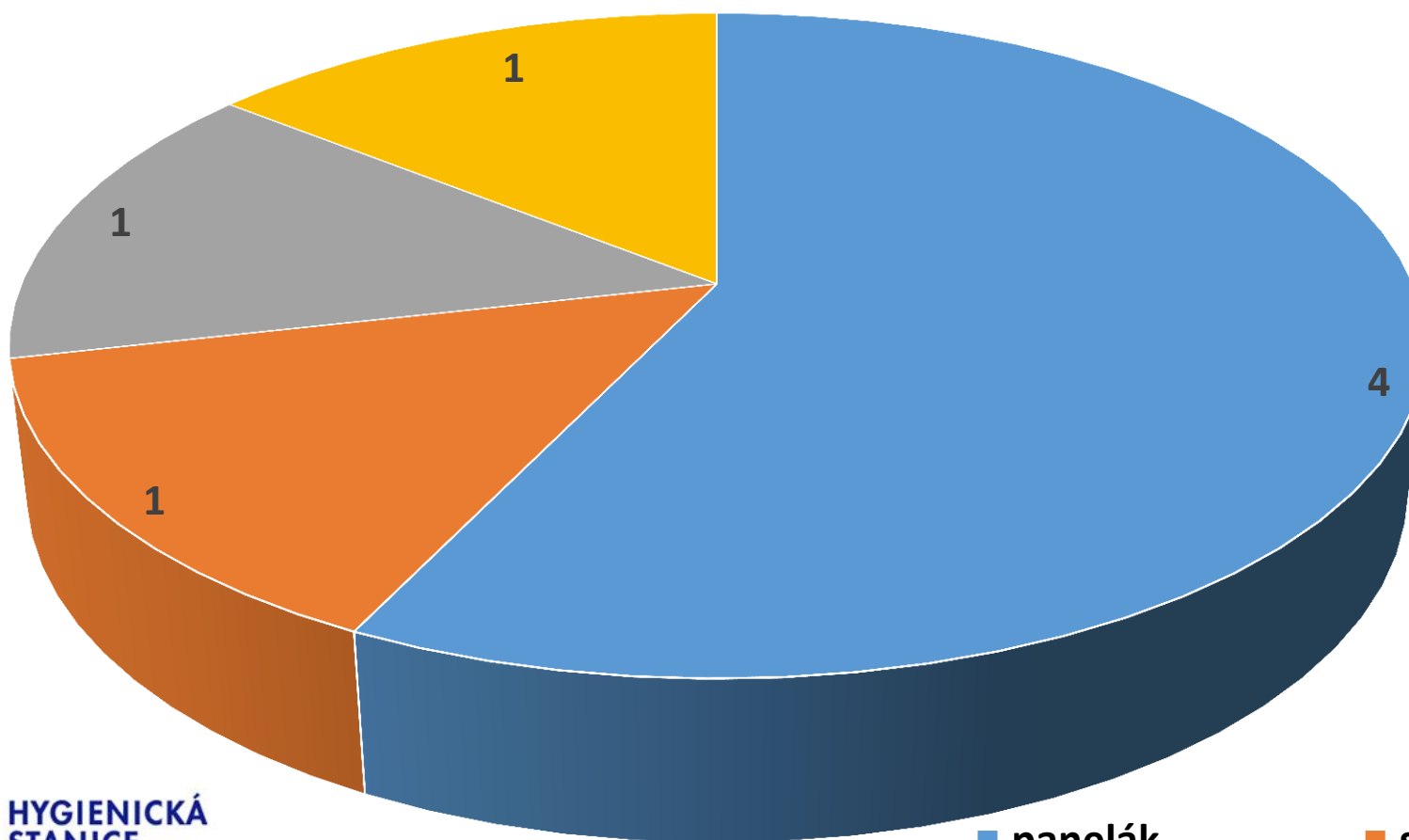
■ identifikované

PŘÍPADY LEGIONELÓZ S MOLEKUKÁRNĚ IDENTIFIKOVANÝM ZDROJEM NÁKAZY Z PROSTŘEDÍ V PROCENTECH

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

IDENTIFIKOVANÉ PŘÍPADY PODLE ZDROJE NÁKAZY

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

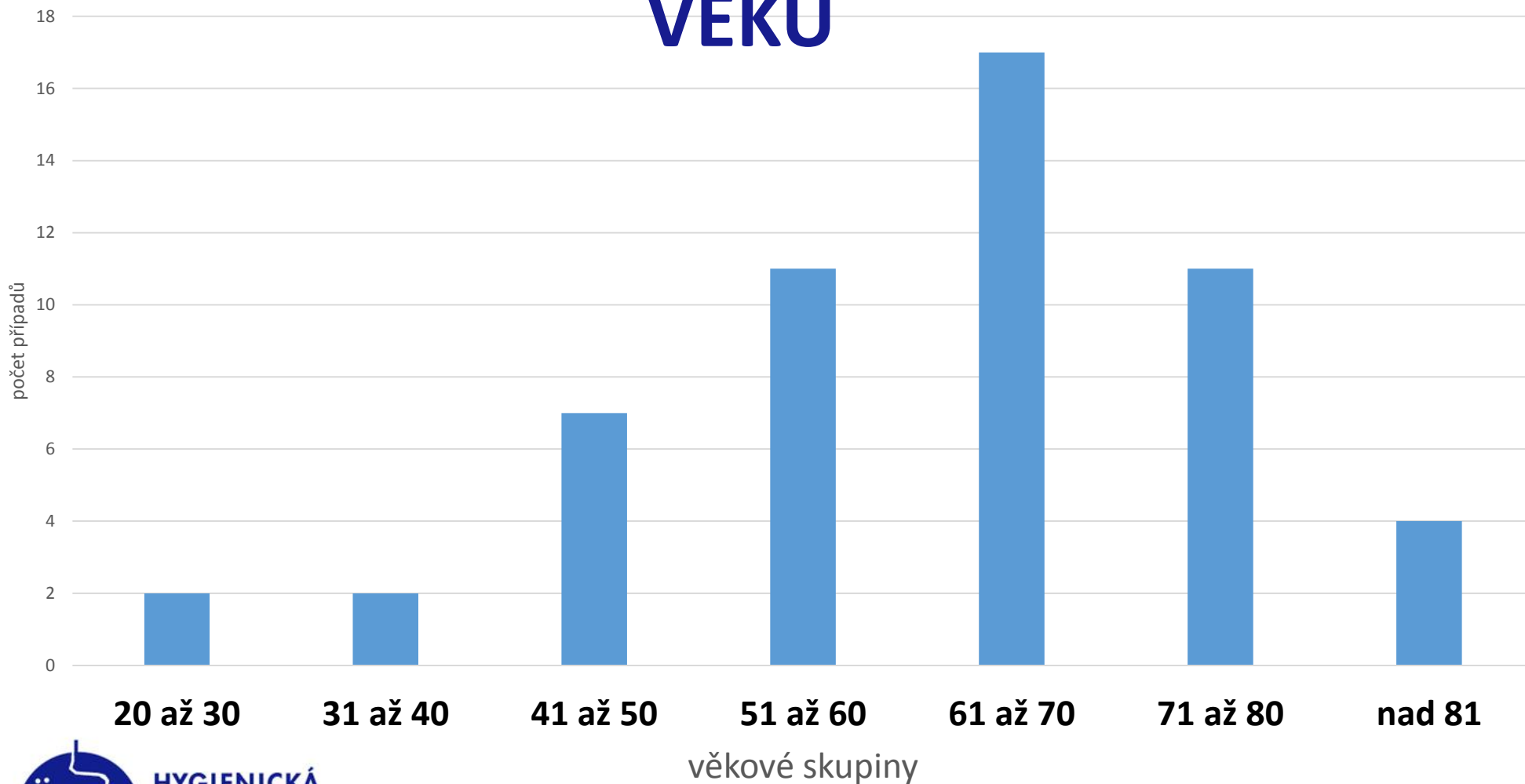
■ panelák
■ pracoviště

■ sportoviště
■ nozokomiální

Analýza případů z let 2013 -2016

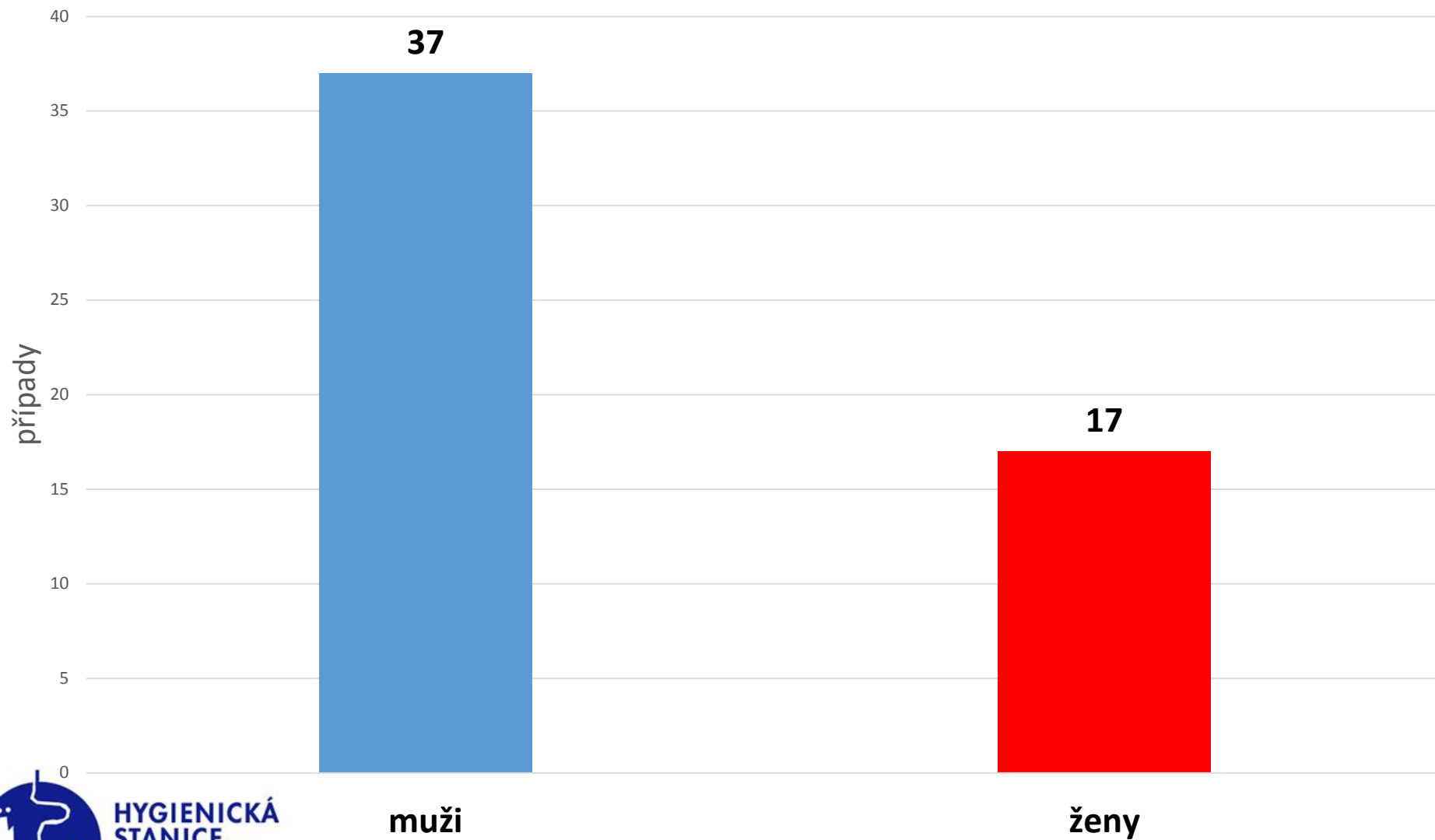
- ☐ Celkem 54 případů
- ☐ „Reálné“ bydliště Praha
- ☐ Šetřeno bydliště i přechodné, pracoviště,
Zdrav. zařízení, sportoviště

ROZDĚLENÍ NEMOCNÝCH PODLE VĚKU

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

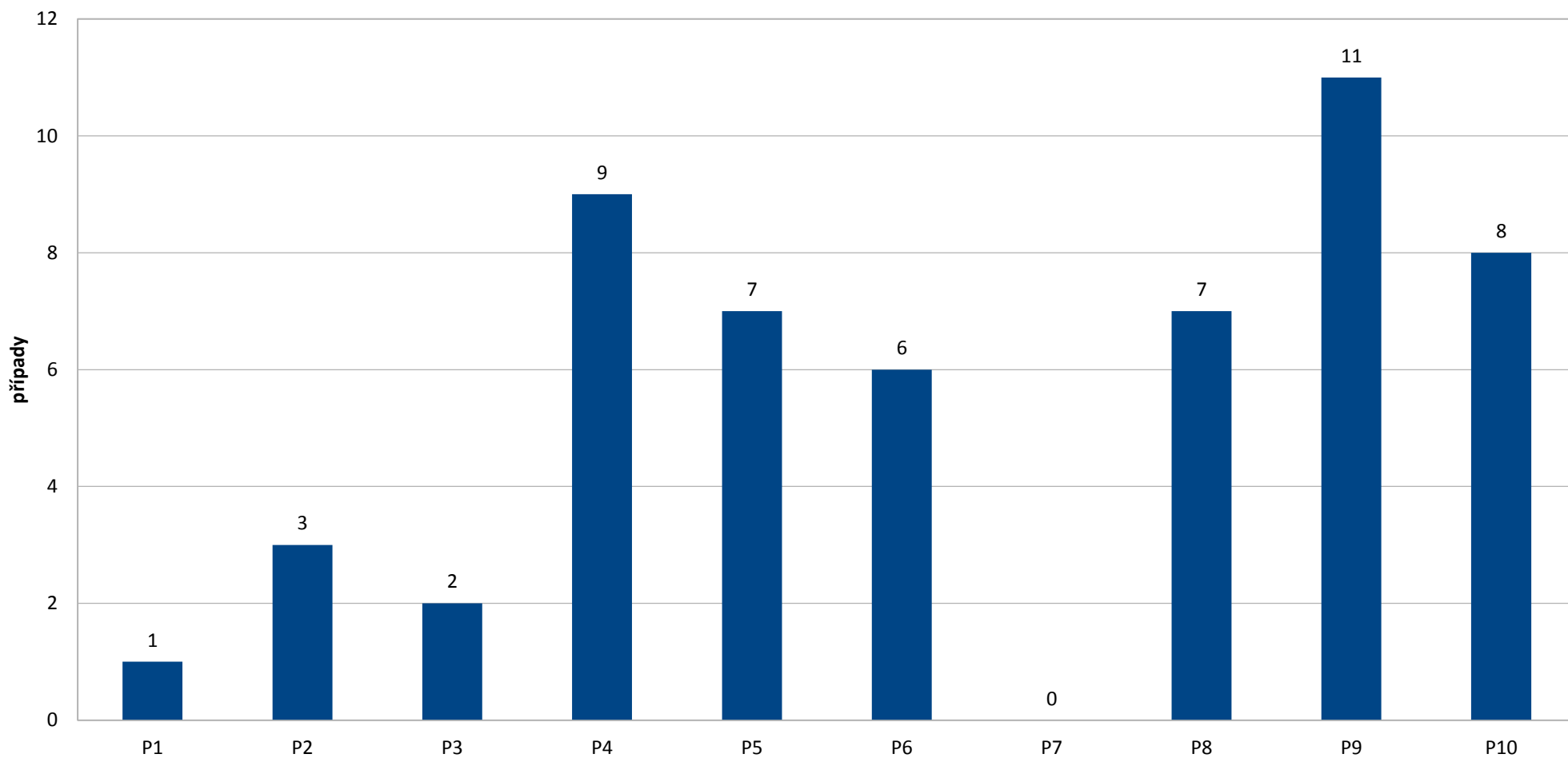
ROZDĚLENÍ PODLE POHLAVÍ

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

PŘÍPADY PODLE MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

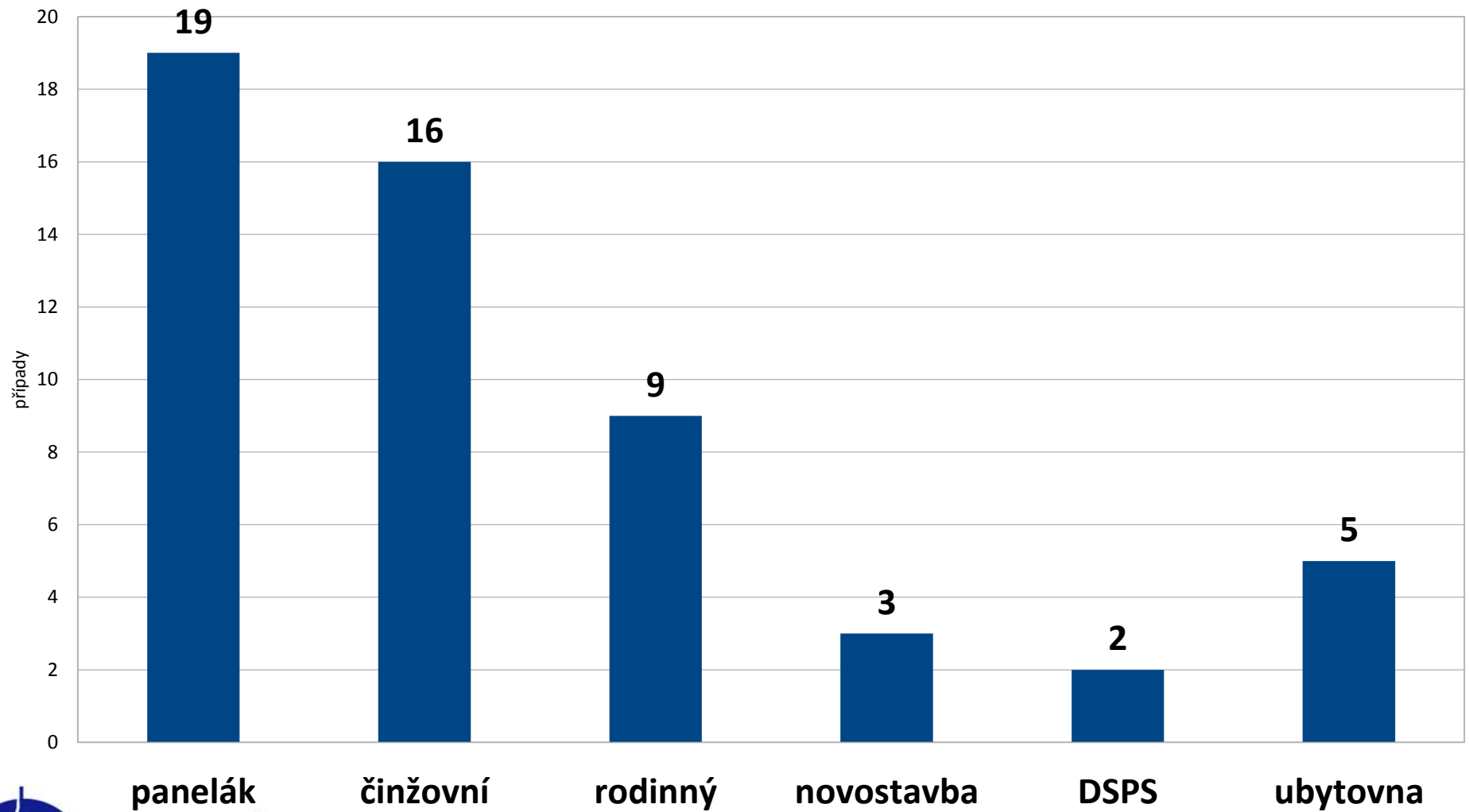

Praha 1-10

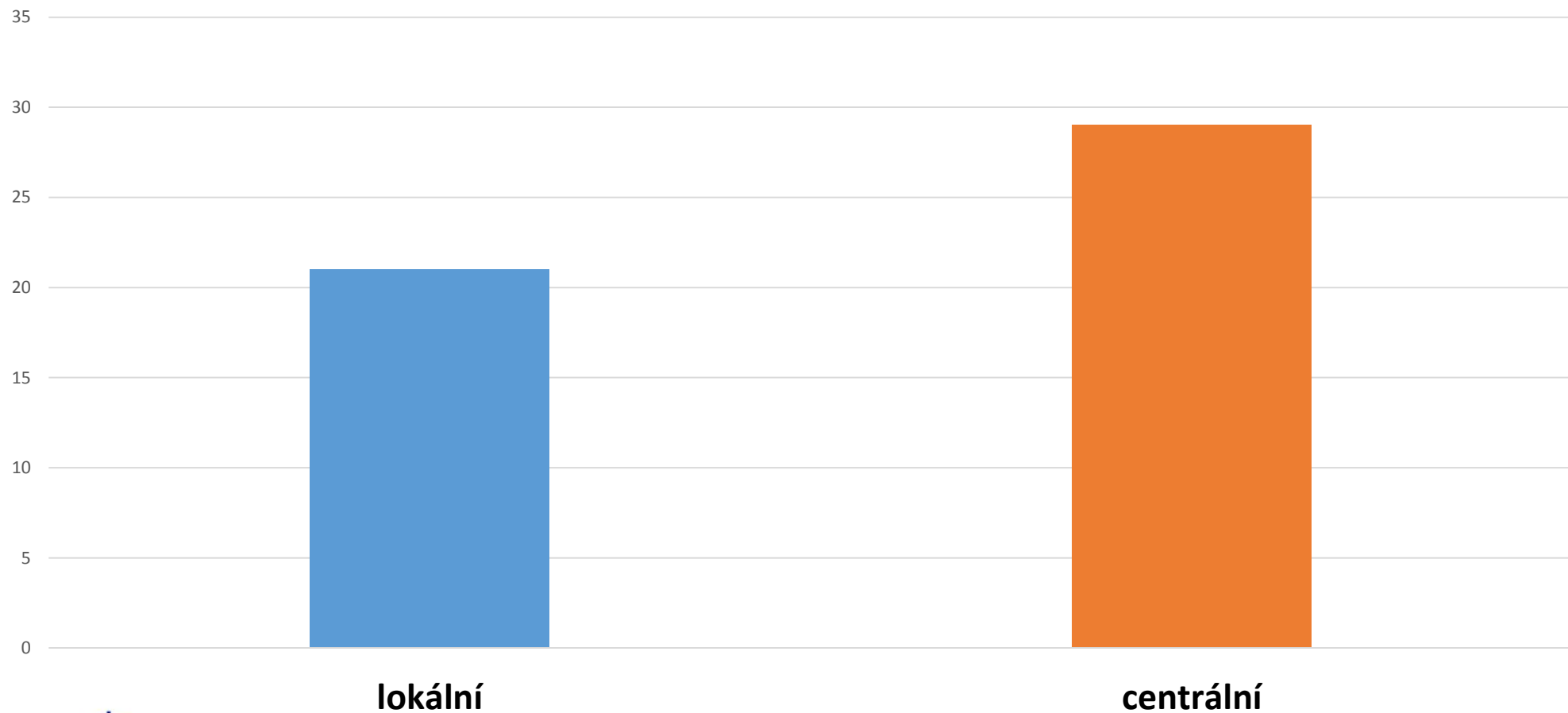
**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

TYP BYDLIŠTĚ

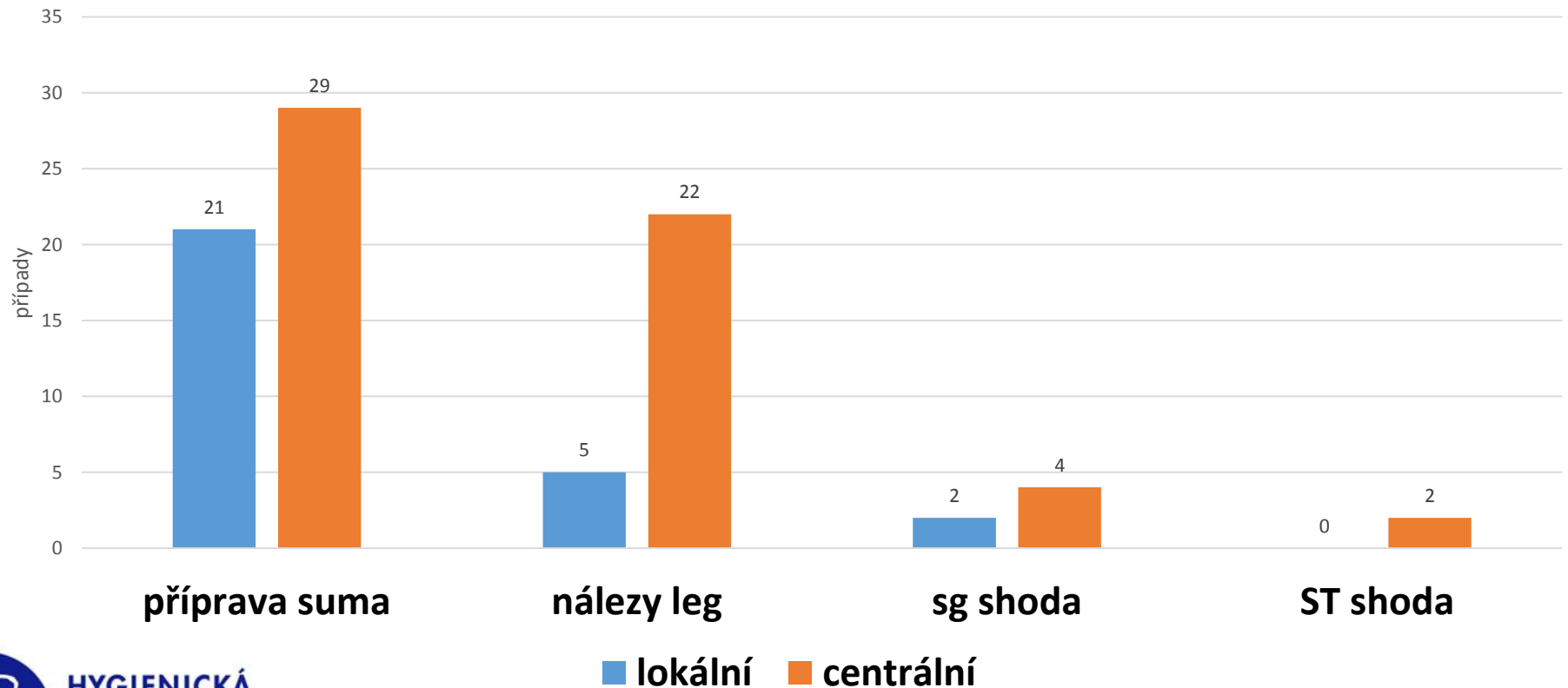
**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

PŘÍPRAVA TEPLÉ VODY

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

PŘÍPRAVA TEPLÉ VODY A NÁLEZY LEGIONEL

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

KAZUISTIKA I

Pan K.Š. 1956

- chronická renální insuficience 4.-5.stupně
  - léčen kortikoidy (Prednison 50mg/den)
  - nekuřák
  - exitus letalis
-
- Vyšetření na legionelózu:
  - pozitivní močový antigen
  - sputum a BAL ve VFN kultivačně negativní, obojí odesláno do NRL
  - pacient bydlel v přízemí panelového domu, teplá voda dodávána centrálně

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Praha 4, Krouzova přízemí

ODBĚRY

Č. vz.	Název vzorku	Legionella pneumophila		teplota vzorku °C
		Hodnota	Jednotka	
6396	koupelna sprcha teplá první porce	8	KTI/100ml	
6397	koupelna sprcha teplá po odtočení	0	KTI/100ml	56
6398	koupelna umyvadlo pitná po odtočení	170	KTI/100ml	13

stěry

Č. vz.	Název vzorku	Legionely identifikace
6410	koupelna sprchová hadice	Negativní

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

MOLEKULÁRNĚ BIOLOGICKÁ TYPIZACE LEGIONEL

Identifikace vzorku:

Označení vzorku	435
Označení zadavatele	Krš 3/1
Místo odběru	
Materiál	kmen
L.species	L.pneumophilla
Lpn.sg.	1
Poznámka	kmen ze studené vody

Výsledky:

PCR L.pneumophila	
PCR Legionella sp.	
Sekvenace MIP	
MAB	Philadelphia
SBT	ST 1
Alelický profil	1,4,3,1,1,1,1
Související nález:	Štádler: shoda

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

KAZUISTIKA II

Pan J. V. 1950

- chronická lymfocytární leukémie z B-buněk cca 7 let
- opakované chemoterapie, od ledna 2015 zhoršení stavu (pokles leukocytů)
- Kuřák (20-30 cigaret/den)
- 20.4. febrílie, postupní zhoršování stavu, dušnost, průjemové obtíže, 27.4. převezen RZS na RES Kardiocentra VFN, při příjmu zjištěna bronchopneumonie
- exitus letalis
- vyšetření na legionelózu:
  - pozitivní močový antigen, sputum NRL

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

**PACIENT BYDLEL V 9.PATŘE PANELOVÉHO DOMU, TEPLÁ VODA
DODÁVÁNA CENTRÁLNĚ.**

ODBĚRY

Č. vz.	Název vzorku	Legionella pneumophila		teplota vzorku °C
		Hodnota	Jednotka	
44576	Byt 68, koupelna sprcha teplá, první porce	240	KTJ/100ml	
44577	Byt 68, koupelna sprcha teplá, standard	88	KTJ/100ml	52,5
44578	Byt 68, koupelna umyvadlo teplá, první porce	1100	KTJ/100ml	
44579	Byt 68, kuchyně pitná standard	4	KTJ/100ml	8,7

stěry

Č. vz.	Název vzorku	Legionely identifikace
44573	Byt 68, koupelna, sprcha	L.pneumophila sg.1,3
44574	Byt 68, kuchyně, umyvadlo baterie	L.pneumophila sg.1,3

MOLEKULÁRNĚ BIOLOGICKÁ TYPIZACE LEGIONEL

Identifikace vzorku:

Označení vzorku	2630
Označení zadavatele	Vaň-5
Místo odběru	
Materiál	Kmen
L.species	L. pneumophila
Lpn.sg.	1
Poznámka	Z teplé vody doma

Výsledky:

PCR L.pneumophila	
PCR Legionella sp.	
Sekvenace MIP	
MAB	OLDA
nested SBT	ST 177
Alelický profil	1,4,3,1,1,12,1
Související nález:	SHODA: Vaněk

Řešení ?

příloha č. 2 vyhlášky č. 252/2004 (provází § 3 odst. 3 zákona 258/2000 Sb.), **nestanovuje v bytových domech pro ukazatel Legionella spp. závazný hygienický limit**, ale hovoří pouze o doporučené hodnotě (*Limit jako mezní hodnota platí pro zdravotnická a ubytovací zařízení, pro teplou vodu dodávanou do sprch umělých nebo přírodních koupališť a pro pitnou vodu použitou pro výrobu teplé vody; pro ostatní objekty platí jako doporučená hodnota, o kterou je nutné pomocí technických opatření usilovat.*), jejíž překročení není porušením právního předpisu, a tudíž **nelze po výrobci efektivně vymáhat nápravná opatření**, natož uplatňovat sankce.

Existuje řešení ??????

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 3 odst. 1 vyhlášky 252/2004 Sb., „*Pitná a teplá voda nesmí obsahovat mikroorganismy, parazity a látky jakéhokoliv druhu v počtu nebo koncentraci, které by mohly ohrozit veřejné zdraví.*“

Zákon 258/2000 Sb. prostřednictvím vyhlášky č. 473/2008 o epidemiologické bdělosti v § 3 odst. 1 písmeno i) ukládá HS povinnost provádět epidemiologické šetření u nemocných legionelózou, vzhledem k tomu, že množství legionel v teplé vodě bytových domů je ve vyhlášce konkrétně řešeno, ale závazný limit stanoven není (viz výše), nedává ani toto ustanovení pro vymáhání nápravných opatření dostatečnou oporu.

VÝSLEDEK ŘEŠENÍ

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

- při epid.šetření v bytovém domě s centrální dodávkou teplé vody již nebude zahajován SZD s výrobcem teplé vody. Odběr bude proveden jakou součástí epid. šetření.
- Stanovován bude pouze ukazatel *Legionella* spp. na kohoutku u spotřebitele i ve výměníku. SZD bude zahájen pouze v případě, že by se výrobce zdráhal zpřístupnit výměník a rozsah rozborů bude v tomto případě rozšířen o ukazatel počty kolonií při 36 °C, který má (paradoxně) závazný limit.
- V případě nálezu legionel nad doporučenou hodnotu se tato skutečnost výrobcí pouze oznámí. Oznámení bude kromě laboratorního protokolu obsahovat doporučené postupy jak legionelu eliminovat (termická nebo chemická desinfekce) a jak vodu užívat.
- Stejná informace o bude sdělena i obyvatelům zasaženého objektu, a to formou letáku vylepeného na vchody objektu a na webu HS.
- Hlášené onemocnění = postupovat dle SZD

Děkujeme za pozornost.

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY